Datum
2016-09-30

Frågor och svar om efterskottsbetalning

1. Varför inför Försäkringskassan efterskottsbetalning?

Försäkringskassan har i uppdrag att förbättra kontrollen och minska risken för felaktiga utbetalningar inom assistansersättningen. Vi räknar även med mindre administration både för anordnarna och för Försäkringskassan.

Efterskottsbetalning av assistansersättning är ett led i att förbättra kontrollen genom att Försäkringskassan då betalar ut ersättning mot utfört och redovisat arbete. Dagens förskottsutbetalning innebär att utbetalning görs under innevarande månad då assistans lämnas. Förskottsutbetalning görs alltså innan redovisning sker.

Enligt lagstiftningen är efterskottsbetalning huvudregeln. Det är också en rimlig ordning att ersättning betalas ut först sedan en redovisning av lämnad assistans har gjorts. Det är viktigt att försäkringen utformas så att dess finansiärer, skattebetalarna, har förtroende för den.

2. Varför är det så angeläget att införa efterskottsbetalning?

Det är ett led i den långsiktiga hållbarheten för assistansreformen. Ansvarig minister Åsa Regnér talar bland annat om behovet av att säkerställa en stabil försäkring som ger en långsiktig hållbarhet och ytterst att hitta en konstruktion som de facto gynnar brukarna. Hon sade bland annat i en debattartikel i Dagens Samhälle den 5 oktober 2015 att: ”Det finns problem med dagens konstruktion av assistansersättningen. Bland annat finns skäl att anta att konstruktionen i sig är kostnadsdrivande, utan att det gagnar brukarna”.

Dagens samhälle: ”Regeringen värnar den personliga assistansen”

Länken: http://www.dagenssamhalle.se/debatt/regeringen-vaernar-den-personliga-assistansen-18836

3. Hur har Försäkringskassan informerat om övergången från förskotts- till efterskottsbetalning?

Våren 2014 meddelade Försäkringskassan att utbetalningen av assistansersättningen kommer att gå över från förskotts- till efterskottsbetalning. Den 1 oktober 2015 fattade Försäkringskassan ett inriktningsbeslut om övergången. Därefter har vi kontinuerligt informerat om övergången till exempel på Försäkringskassans hemsida, på informationsmöten, dialogträffat, genom nyhetsbrev och genom artiklar i media.

4. I juni 2015 sade ni att det behövs lag- och förordningsändringar för att kunna införa efterskottsbetalningar av assistansersättningen?

Vi anser att vi har det lagstöd som krävs, förutom de delar där vi har lämnat förslag på förordningsändring. Frågan är så pass angelägen att vi väljer att genomföra en övergång till efterskottsbetalning där det är möjligt och så snart som möjligt.

5. Hur hänger beslutet om efterskottsbetalning ihop med Försäkringskassans arbete med att minska felaktigt använden av assistansersättningenen?

Vi behöver införa efterskottsbetalning för att få bättre kontroll på utbetalningarna, minimera antalet återkrav och säkerställa att ersättningen går till rätt person. Det är en av flera åtgärder som Försäkringskassan gör för att motverka all form av missbruk av assistansersättningen. Felaktigt användande ger inte bara mindre resurser till människor, det urholkar också förtroendet för reformen i stort.

6. Vilka kommer att få assistansersättning i efterskott från 1 oktober 2016?

De allra flesta går över till efterskottsbetalning från och med oktober 2016, men det finns några undantag.

Den som har högre timbelopp övergår till efterskottsbetalning från och med första månaden i en ny beviljandeperiod (tidigare kallad slutavräkningsperiod). Det blir tidigast från och med oktober 2016.

Den som både köper assistans och anställer egna assistenter övergår till efterskottsbetalning från och med första månaden i en ny beviljandeperiod (tidigare kallad slutavräkningsperiod). Det blir tidigast från och med 1 januari 2017.

Den som anställer alla sina assistenter får ersättningen i förskott, precis som tidigare.

7. Hur sker övergången beroende på den assistansberättigades avräkningsperiod?

För den som har schablonbelopp kommer övergången att ske från den 1 oktober 2016 oavsett hur beviljandeperioden är förlagd. Det innebär att en beviljandeperiod kan innehålla både månader med preliminärutbetalning (förskott) och efterskottsutbetalning.

Den som har högre timbelopp övergår till efterskottsbetalning från och med första månaden i en ny beviljandeperiod (tidigare kallad slutavräkningsperiod). Det blir tidigast från och med oktober 2016.

Den som både köper assistans och anställer egna assistenter övergår till efterskottsbetalning från och med första månaden i en ny beviljandeperiod (tidigare kallad slutavräkningsperiod). Det blir tidigast från och med 1 januari 2017.

8. Inriktningsbeslutet att övergå till efterskottsbetalning den 1 oktober 2016 gäller för cirka 90 procent av de assistansberättigade. Hur är det med resterande tio procent?

Den som anställer alla sina assistenter får ersättningen i förskott, precis som tidigare.

9. Kommer det att göras undantag för andra än egna arbetsgivare?

Nej, det är bara egna arbetsgivare som blir undantagna vid övergången den 1 oktober 2016.

10. Gäller övergången till efterskottsbetalning även kommunerna?

Ja, det gäller även de assistansberättigade som anlitar kommunen som anordnare.

11. Hur kommer övergången att ske, ska anordnarna betala ut en extra månadslön?

Anordnarna kommer att få vänta på utbetalningarna vid övergången från förskottsbetalning till efterskottsbetalning. Därför är det viktigt att anordnarna förbereder sig på den förändringen.

12. När kommer ersättningen att betalas ut?

Under förutsättning att underlagen inte behöver kompletteras eller utredas, är den tidigaste tidpunkten den 20:e månaden efter utförd assistans och därefter den 5:e månaden därpå.

För oktober är därför första möjliga utbetalning med efterskott den 20:e november. Andra möjliga tillfället är den 5:e december.

13. Kommer det att bli flera utbetalningsdagar?

Ja, utbetalning av assistansersättning kommer att ske den 5:e eller 20:e i månaden.

Första möjliga utbetalningen med efterskottsbetalning är den 20:e nov. Andra tillfälle för utbetalning är den 5:e december.

14. Vilka underlag kommer Försäkringskassan behöva för att betala ut ersättningen?

Försäkringskassan har förändrat blanketterna för tidsredovisning (3059) och räkning (3057) inom assistansersättning så att de ska passa för både efterskottsbetalning och förskottsbetalning. Förhoppningsvis blir de också enklare att fylla i.

De nya blanketterna ska användas för att redovisa assistans som utförts från och med september 2016.

Förändrade blanketter

Länken:
www.forsakringskassan.se/privatpers/funktionsnedsattning/assistansersattning/Har-du-fått-ett-brev-om-att-blanketterna-inom-assistansersättning-kommer-ändras-

15. Betalas ersättningen ut för alla utförda timmar på räkningen?

Det kommer att bli utbetalning utifrån de timmar som godkänns på räkningen. En förutsättning är att timmarna ryms inom beslutets beviljandeperiod. Det är alltså inte möjligt att få utbetalning för fler timmar än vad som omfattas av beslutet.

16. Kommer det vara möjligt att redovisa tidsredovisningar och räkningar elektroniskt from 1 oktober 2016?

Försäkringskassan har utvecklat ett IT-system som gör det möjligt att lämna tidrapporten elektroniskt, istället för att som tidigare skicka in blankett FK 3059.

Tidrapporten kan lämnas digitalt från och med den 1 oktober 2016, för assistans utförd under september månad och framåt. Kontakta din systemleverantör för mer information.

Försäkringskassan har tidigare godkänt ett antal olika lösningar för digital signering där signaturen skrivs ut på blankett FK 3059. Några nya sådana lösningar kommer inte att godkännas eftersom att de inte uppfyller de juridiska kraven för underskrift.

Om du som är assistansanordnare har frågor, kontakta Kundcenter för partner 0771-17 90 00.

Däremot kommer vi inte att ha en lösning för att ta emot räkningar vid denna tidpunkt. Försäkringskassan kan idag inte säga någon exakt tidpunkt för när detta är möjligt